

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון כח (תצג) ♦ שנה י

פ' מצורע ♦ שבת הגדול ה'תשפב

דברי אלוקים חיים
מרן רבינו הגה"ק זיע"א

וידבר ה' אל משה לאמר זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והובא אל הכהן (ויקרא יד, ב).

המפרשים האריכו לברר למה כתב כאן "תורת המצורע" שהיה די לכתוב דיני המצורע מבלי להזכיר "תורת" כי ידוע שהכל היא תורת ה' מסיני, וגם מה שאמר הכתוב "והובא אל הכהן" למה צריכין להביא אותו אל הכהן, הוא יכול גם ללכת לבד וגם הכהן יכול לבוא אליו ולמה צריכין להביאו, והאריכו בזה.

ולפי ענ"ד נראה לומר ע"ד המוסר והדרוש, כי ידוע מחז"ל שהנגעים באים הם על האדם מחטא הלשון של דיבורי לשון הרע וכמו שאמרו במסכת (ערכין ט"ו) כל המספר לשון הרע נגעים באים עליו, ונקרא מצורע מוחלט שהבא בתוך אהלו, מכיון שהכניס שם ראשו ורובו נטמא, ואפילו הוא יושב תחת האילן, וטהור עובר דרך שם הוא נטמא.

וכתב בספה"ק חובת הלבבות (בשער הכניעה) שאם אדם מדבר בגנותו של חברו אז מקבל חברו שדיבר עליו את תורתו חכיוותיו של המדבר לשון הרע והעבירות של האדם שדיברו עליו עוברים על האדם שדיבר לשון הרע ולכן כתב שבני אדם יבואו ליום החשבון לעתיד לבוא וכשמראים להם מעשיהם ימצא בספר כתוב זכויות שלא עשו אותם והם יאמרו שמעולם לא עשינו זאת ויאמרו להם זאת עשו רק אלו שדיברו בכם לשון הרע וסיפרו בגנותכם זה ניתן לכם, וכן כשיחסרו מספר זכויות של אלו שהם סיפרו בגנותם של חברו, יבקש בעת ההוא, ויאמרו איפה הזכויות האלו שעשינו ויאמרו להם, אבדתם זאת מכם, בעת שדיברתם בפלוני ופלוני, וכן יש מהם גם כן שימצאו בספר חובתם חובות שלא עשו, והם אומרים שמעולם לא עשינו זאת, אבל יאמרו להם שזה נוספו עליכם בעבור פלוני ופלוני שדיברתם במ לשון הרע וכן כתבו גם כן שארי ספרים הקדושים, והוא גם כן בספר שמירת הלשון למרן החפץ חיים זצ"ל בשער הזכירה כרך ג' ע"ש.

אבל מובא בספרים הק' שאם יחזרו בתשובה אלו האנשים שדיברו לשון הרע יוחזרו להם הזכויות שלהם שנלקח מהם וגם יקח מהם העונות שהם לא עשו, ויוחזרו לחברים שכן עשו זאת והוא כשלא חזרו עוד בתשובה.

ואם כן לפי זה נוכל לומר כאן בפסוק ולהבין מש"כ התורה זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו, כלומר שבאם יטהר את עצמו בתשובה ויביא הקרבנות שחייב בהם, אז יוחזר לו תורתו כלומר זכויותיו שעשה ותורתו יהיו שלו שקיבלם בחזרה מכיון שהוא נטהר, והוא משום שהוא הובא אל הכהן המכפר עליו, וגם כהן מרומז להקב"ה כביכול שנקרא כהן ויכפר עליו ויטהר, וגם נוכל לומר מש"כ והובא אל הכהן שהוא צריך להשפיל את עצמו לבוא אל הכהן ולא שהכהן יבוא אצלו שזה ענין ענווה שמכפר על לשון הרע, שהוא מגאוות הלב כידוע, ואם לא בא מעצמו מביאים אותו בע"כ להשפיל גאוותו.

המשך דא"ח בעמ' ב'

דברות קודש
מרן רבינו עטר"ר שליט"א

השבת הסמוכה לפסח נקראת 'שבת הגדול' מטעמים רבים. הטעם הראשון הוא, משום שנעשו לישראל ניסים גדולים באותה שבת. שבת הגדול הראשונה של ישראל הייתה השבת שלפני היציאה ממצרים, בעשירי בניסן. בשבת זו נצטוו ישראל במצווה הראשונה: **בעשר לחדש הזה, ויקחו להם איש שה לבית אבת, שה לבית** (שמות יב, ג).

ניסים גדולים נעשו לישראל באותה שבת. המצרים ראו את מעשיהם ושאלו: "למה לכם לקחת את השה?" ובני ישראל השיבו: "לשחטו לקורבן פסח כמצוות ה'". המצרים התרעמו מאוד על ששוחטים את אלוהיהם, שהרי הם סגדו לשה, אך לא יכלו לומר דבר, וזהו הנס.

מובא בטור (אורח חיים, תל) שסיפור זה אירע בי' בניסן, אך מכיוון שיום זה הוא יום פטירתה של מרים, קבעו את חגיגת הנס מדי שנה לשבת שלפני חג הפסח והיא קיבלה את השם "שבת הגדול".

ישנם טעמים נוספים לשמה של שבת זו: לפי שבשבת זו נכנסו ישראל למצוות, ונצטוו במצווה הראשונה: **בעשר לחדש הזה ויקחו להם איש שה**. "השם 'שבת הגדול' רומז כי נעשינו גדולים, מקיימי מצוות.

זאת ועוד, כשהיו ישראל במצרים ביקש משה מפרעה יום אחד של מנוחה בעבורם, כדי שלא יתמוטטו, והוא בחר ביום השבת. בכל מוצאי שבת היו יוצאים ממנוחה ועונג ליגיעה ולעינוי. ואולם בשבת זו שוב לא חזרו להשתעבד, ולכן היא נקראת שבת הגדול.

טעם נוסף כתוב בתורה: "וספרתם לכם ממחרת השבת" (ויקרא כג, טו). הכוונה למוצאי יום טוב הראשון של פסח, שמתחילים בו ימי ספירת העומר, שכן יום טוב ראשון של פסח נקרא 'שבת'. הצדוקים מכחישים דין זה ואומרים: ממחרת השבת – שבת ממש. כדי להוכיח את האמת ולהפריך את דבריהם, קוראים לשבת שלפני פסח 'שבת הגדול'; לומר שמיד אחריה באה שבת נוספת – היא יום טוב ראשון של פסח, שאחריו מתחילה מצוות הספירה.

'שבת הגדול' נקראת כך גם על שם שמפטרים בשבת זו הפטרה מספר מלאכי, וגומרים אותה בפסוק של גאולה: "הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא, לפני בוא יום ה' הגדול והנורא". נבואה זו היא סיום לכל דברי הנביאים ונחמותיהם, שהרי מלאכי הוא אחרון הנביאים. על פי טעם זה, השבת קרויה על שם המילה "הגדול".

טעם נוסף כי שבת זו נקראת על שם פסוק הנאמר בהפטרת השבת, "הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא, לפני בוא יום ה' הגדול והנורא. יש שגרסו שכל שבת לפני חג נקראת "שבת הגדול", דהיינו שבת שלפני חג גדול. כך, בסידור עתיק לפי מנהג קורפו נמצא "סדר לשבת הגדול של שבועות".

החתם סופר (על השו"ע) מביא טעם שביום זה משכו ישראל ידיהם מחטא עבודה זרה, ושחטא עבודה זרה נקרא "גדול" כמבואר במסכת ערכין (טו:).

בספר "שבולי הלקט" (סימן רה) מובא שהרב מאריך לדרוש בשבת זו, ודומה לאנשים כיום ארוך וגדול, כשם שנקרא יום כיפור "צומא רבא" (הצום הגדול).

האבודרהם הסביר כי בשבת זו קיבלו ישראל את המצווה הראשונה שלהם, ונהיו קקטס הנכנס לגיל בר מצווה ונקרא "גדול".

טעם נוסף היה מרגלי דפימיה של הרה"ק בעל אמרי חיים זיע"ע שנקראת "שבת הגדול" שהרי כל שיתין יומין מיניה מתברכין, השבת שמשפיעה השפעות הטובות על חג הפסח וליל הסדר.

יה"ר שנקבל את חג הפסח מתוך רוב שמחה ועושר וכבוד, ונזכה לאכול מן הזבחים והפסחים בבית מקדשינו ותפארתינו אכ"ר.

בסייעתא דשמיא, כז אדר ב' תשפ"ב

לכבוד

הרה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
מרבני אנ"ש ומו"צ ברחובות

בנוגע לשאלתך, בקשר לגל הפיגועים בארצינו הק' שהגיע גם לבני ברק ובמה יש להתחזק?

בראשונה צריכים אנו להתחזק באמונה שהכל מאיתו השי"ת, והריבוננו של עולם אינו עושה שום עוולה, כמובא ברמב"ם על הפסוק "צורי ולא עוולתה בו", שהריבוננו של עולם, אף מחשב את הצער וסבלם של בני המשפחות.

מובא באדרא רבה שכשמידת דין שולטת אינו מבחין בין צדיקים לרשעים.

לפי זה נראה שהניספים הם קרבנות ציבור, ואין בהכרח שהגיע זמנם, אלא נתפסו במידת הדין, שבסיבתה אין לנו מושג על כן לצד האבל והצער הנורא, צריכים ראשית כל אחד ואחד מאיתנו להודות על החסד שעשה עימו השם, שניצל ממידת הדין.

לצד זאת "לב יודע מרת נפשו" ע"כ כל אחד ואחד שיתחזק ויתקן את הדרוש לו.

מה שכן חשוב לפרסם את ששמעתי מהרה"ג יואל אנגלנדר שליט"א מו"ץ בק"ק גור בחיפה שלפני כמה שנים הגיע לידו ספר עיוני הלכות ח"ב וראה בעמוד שע"ב את ההערה:

וז"ל שקבלה בידו מחכמי הספרדים בעיה"ק ירושלים תובב"א, שבאם בנט"י שהצריכו חז"ל לעשותם בלא ברכה – כגון היוצא מבית הכסא (סוכה מז"ע"א ב"ק יז ע"א) ומבית המרחץ (מרדכי רמז קצ"ד) והנוטל ציפרניו (פסחים קיב ע"א) וכו' – והידיים נמי לנוטלם מיד בלא שום דיבור בנתיים כמו בנטילת ידיים דשחרית, וכן בנתינת המים שלש פעמים לסירוגין, אזי בזה איכה שמירה מעולה מרציחת הישמעאלים יש"ו – וזה בדוק ומנוסה וה' ישמרנו מכל מיני פורעניות אמן סלה, עכ"ד.

ומאז החל להקפיד מאד הוא וכל משפחתו בדבר זה ותולה את הצלת בנו ר' מנחם (כשהמחבל לא הצליח לירות עליו עקב מעצור בנשקו) בכך שמקפיד ע"ז.

וכד דכירנא שאאמו"ר זי"ע אכן היה מקפיד בכל אופן שלא לדבר עד אחר נטילת ידיים, כמו בנטילת ידיים דשחרית.

וכן ראיתי מובא בספה"ק שולחן הטהור לרבינו הק' זי"ע (יו"ד ו' ניסן), דיש להקפיד על זה.

ע"כ בואו ונתחזק בנ"ל, ונזכה בעזה"ת לשמירה עילאה. ואי"ה נזכה האי שתא לאכול מן הזבחים ומן הפסחים ולבנין בית מקדשינו ותפארתינו אכי"ר.

בעה"ח

יוסף מוזס

באדמו"ר הגה"ק זצללה"ה

מקראלי

המשך דא"ח מעמ' א'

ועוד נראה לומר על פי מה שכתב הרמב"ם בפרק שביעי (הלכות תשובה, הלכה ז') כמה מעולה הוא מעלת התשובה, אמש היה זה האדם החוא, מובדל מהשם אלוקי ישראל שנאמר עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלוקיכם, צועק ואינו נענה שנאמר מי ביקש זאת מידכם רמוס חצרי וכו' והיום שעשה תשובה הוא מודבק בשכינה שנאמר ואתם הדבקים בה' אלוקיכם, צועק הוא ונענה מיד שנאמר והיה טרם יקראו ואני אענה, ועושה מצוות ומקבלים אותן בנחת ושמחה שנאמר כי כבר רצה האלוקים את מעשיך ולא עוד אלא שמתאווים להם שנאמר ועורבה לה' מנחה יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמניות ע"כ.

~ ~ ~

והנה הרמב"ם לא הזכיר שחוטפין לרשע את תורתו, אלא כתב מצוותיו, והדבר צריך עיון, והנה גם בהלכות תלמוד תורה כ' הרמב"ם לעולם ילמוד אדם תורה אף שלא לשמה שמתוך שלא לשמה יבוא לידי לימוד לשמה, ולא כתב שם שכן הוא גם במצוות, ולכן נראה שהרמב"ם חילק בין "תורה" שזה טוב אף שלא לשמה וגם לרשע לא יגרע חלקו משא"כ במצוות, ולכאורה יש לתרץ זאת על פי ההקדמה של הרה"ק האבני נזר זצ"ל על ספרו אגלי טל שכתב שם לחלק בין תורה למצוות שהלומד תורה נהנה בזה ולכן אף שלא לשמה הוא טוב מכיון שהוא נהנה מזה משא"כ במצוות ע"ש דו"ק.

ומ"מ אף שהרמב"ם לא מזכיר התורה שלומד הרשע מה תהיה עמו, אבל הספרים הק' כתבו בשם הזה"ק שמובא דאורייתא שאדם לומד בלא דחילו (יראה) ובלא רחימו (אהבה) לא פרחת לעילה וחטפין ממנו מה שלמד, ואינו ברשותו רק הם ברשות הסטרא אחרא רח"ל, ועל כן כתבו הספרים הק' שצריך אדם לפשפש במעשיו קודם הלימוד, ולשוב בתשובה שלימה לפני אדון כל העולמים כדי שיעלה לרצון לפני ה' מה שלומד, ולכל הפחות עליו להרהר בתשובה, ואז יחשב לו לצדקה התורה שילמוד.

וגם אם אדם לא שב לפני הלימוד והמצוות בתשובה, אבל אם הוא ישוב בתשובה אחר כך הוא מקבל בחזרה את תורתו ומצותיו שחטפו ממנו הסטרא אחרא וכמו שכתב הרמב"ם הנ"ל ואז יקויים מאמר חז"ל (פסחים נ) אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו, שלא חטפו אותן החיצונים וגם אם חזר בתשובה אח"כ מחזירין לו ונקרא שהם בידו.

ולפי זה יובן בעז"ה מה שכתוב כאן "זאת תהיה תורת המצורע" שזאת התורה יהיה שלו וברשותו שלא יחטפו ממנו, זה יהיה רק ביום טהרתו, בשעה שיטהר עצמו מכל חטא ועון קודם הלימוד, וישוב בתשובה שלימה ואז "והובא אל הכהן" שכהן מרמז על ה' יתברך שנקרא "כהן" כידוע, ויעלה לרצון לפני ה', אבל אם לא ישוב אז הוא בכלל מה שכתוב בתהילים (נ, טז) ולרשע אמר אלוקים מה לך לספר חוקי" ואין בתורתו זכות, וגם נאמר עליו מי ביקש זאת מידכם אמר ה' וכו"ל.

אבל אל יתייאש אדם מעצמו שלמד שלא בתשובה מקודם הלימוד אלא עליו לחזור בתשובה כל הזמן שיכול ויקרא בעל תשובה ויוחזר תורתו שלמד תכויותיו שעשה ויקרא אהוב וחביב לה' וכמ"ש הרמב"ם שמקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד.

ומ"מ אל יאמר אדם שיש לי זמן לשוב בתשובה כי אמרו חז"ל אל תאמר שאפנה אשנה, כלומר אשנה דרכי שזה עצת היצר אלא יעשה זאת מיד וכמ"ש הק' על הפסוק צא והלחם בעמלק מחר כלומר שעמלק הוא זה שאומר "מחר" שיש לך זמן לעשות תשובה מחר ואמרו שאל תאמר כן, דמי יאמר אם תפנה למחר, שיש מחר לאחר זמן, כלומר שעובר הזמן ואין הוא כבר יכול לחזור בתשובה רח"ל.

ולכן נשתדל כולנו יחד להתחזק בזה שקודם הלימוד ועשיית מצוה לומר בפה מלא שעושה תשובה ולכל הפחות יהרהר בתשובה בלב ובמוח, ויאמר גם הלשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, כלומר שעושה המצוה הזאת ולומד תורה לשם ה' יתברך, ואז אין לחיצונים רשות וכוח לחטוף המצות מאדם הואיל והוא גילה דעתו שעושה כל זאת לשם ה' בלבד אבל אף אם אדם אינו מרגיש שיכול לומר זאת בלב שלם ובנפש חפצה שהוא זאת המצוה רק לשם שמים בלבד, מ"מ ישתוקק לזה שיזכה לעשות ולומר בלב שלם, והבא לטהר מסייעין אותו.

וה' הטוב יזכה אותנו לקיים מצוותיו הק' בלב שלם ולשמה דייקא ונזכה ללמוד וללמד ולשמור ולעשות ולקיים את כל מצוותיה של התורה הק' אך ורק לשמה, ובזאת זאת נזכה להגאל בקרוב ממש וכמו שכ' בזה"ק שבשבועות יופקין מגו גלותא בזכות קבלת התורה בשבועות ולימוד התורה הק' ע"י משיח צדקינו ברחמים גדולים אמן ואמן.

פניני חיים

וראה הכהן והנה נרפא נגע הצרעת וגו'. (יד, ג) הכוונה, דידוע מה דאיתא בספרים הק', שע"י שמסתכלים בפני הצדיק הלומד התורה הק', נדחה כל מיני רוח רעה מן המסתכל, כי ע"י ההסתכלות באור פני כהן, יש ביטול הקליפה.

(לב שמח, בשם כ"ק מרן מהר"ש מבעלזא ז"ע) **כי תבואו אל ארץ כנען וגו' ונתתי נגע צרעת וגו'.** (יד, לד) יראה, דהנה, הכתוב מדבר במי שמייחד ביתו לו, והוא צר עין להכניס אורחים לביתו, ולהשאיל להם כליו... והאמת, לפעמים אדם נדחק בפרנסה וצרכי הבית, ובמקום משכן דירתו, ואי אפשר לו להטיב עם אחרים, אבל באמת, הכל מפיתויי יצה"ר, כי במקום קדושה אין כאן דוחק, אשר על כן, בארץ ישראל היה מחזיק כ"כ אנשים. ובעיר הקודש ירושלים, שהיה יותר מקודש, היתה העיר לבדה מחזקת כל אנשי המדינה... ומקום עזרה מקודש יותר. וכן במאכלים נשתלח ברכת ד'. ח"ש אם אתם 'תבואו' לשם 'אל ארץ כנען', דייקא, כאילו הוא מקום דחוק ליושבי, אז 'ונתתי נגע צרעת' וגו'.

(חתם סופר) **זאת התורה לכל נגע הצרעת וגו' ולשאת ולספחת וגו'.** (יד, נד). יש לומר בזה בדרך רמז על דרך מאמר חז"ל (עירובין נד). חש בראשו יעסוק בתורה וכמו שכתוב (משלי ד, כב) ולכל בשרו מרפא זה טעם הוא כי כל החלאים ונגעים שבא על האדם רחמנא ליצלן הוא מחמת שפגם בתורה וכשעוסק בתורה התורה מכפרת עונותיו, וזהו שאמר זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת וגו' היינו זאת התורה מכפרת מה שעולה וחטאת מכפרת וכן מה שכולם מכפרים התורה גם כן מכפרת, וזהו שאמר גם כן זאת התורה מועיל לנגע צרעת וגו' שמרפאת לכל בשרו על ידי שמכפרת על כל עונותיו וממילא נתרפאו כל הנגעים והחלאים רחמנא ליצלן והבן.

(דגל מחנה אפרים) **והזרתם את בני ישראל מטמאתם ולא ימתו בטמאתם.** (טו, לא)

פירש והזרתם לשון נזר ועטרה, מטומאתם היינו שטומאתם ופשעיהם יהיו לנזר ועטרה, כי אם האדם נכשל ואח"כ חוזר בו אז עולה יותר מלפני הכשלו, דע"י תשובה מאהבה זדונות נעשים כזכיות (יומא פז, ב). זה הכוונה ולא ימותו בטומאתם, כי דבר שאי אפשר להעלות את ניצוץ חיותו נקרא מת, לכן אמר ולא ימותו, שיעלו הכל בתשובה מאהבה.

(שפתי צדיק)

~ ~ ~

תפילה בעת הנקינות לחג הפסח

ידועים דברי הרה"ק מבראדיטשוב ז"ע, כי בעידן מריקת ושטיפת הבית קודם הפסח לנקותן מכל מחמצת, אפשר לכיון את כוונת קשר"ק וכו'. והוסיף עליו כ"ק אממ"ר ז"ע (ו"ד ו' ניסן) דראוי נמי להאדם לומר באותו שעה כי "כשם שזכיתי לנקות וללבוש ולהכשיר את כלי לפסח, ככה אזכה לעשות לנשמת, לנקותה ולקרצפה וללבנה מן כל הסיגים והפגמים".

(רבינו הק' החוקי חיים ז"ע)

ביצורי חיים

טעם שלא נזכר בשולחן ערוך האיסור לדבר לשון הרע

בפרשתנו כתוב, זאת תהיה תורת המצוה. (ויקרא י"ד, א'), ובגמרא ערכין (דף ט"ז ע"א) **איתא, א"ר יוחנן על שבעה דברים נגעים באין, על לשון הרע, וכו' ע"כ.** הנה בקובץ אור ישראל, מאנסי ניו יארק, סיון תשס"ג, גליון ל"ב, (עמוד קס"א), תמה הג"ר פנחס וויליגער שליט"א, למה אין דין של לשון הרע מוזכר בהמחבר השולחן ערוך, ע"כ שאלתו.

(א) **מצאתי** בס"ד בעלון עלים לתרופה, (גליון שפ"א) שכתב הגאון רבי שמאי קהת הכהן גרוס שליט"א, וז"ל, וראיתי פעם בספרי תלמידי הבעש"ט הקדוש הטעם למה לא מבאר בדברי חז"ל ובשו"ע כל פרטי מידות שבין אדם לחבירו, כי בזמנם היו הדברים פשוטים וברורים לכל, ואיסור לשון הרע וכדו' היה כמו איסור אכילת חזיר, אבל לאחר מכן נתחזק יצרא דמדות רעות, לכן הוצרכו הספה"ק להאריך בגנותם, והוא כעין שכתב הרמב"ם (בפירוש המשניות, מנחות פ"ד מ"א) "לפי שהיו הדברים האלו מפורסמים בזמן חיבור המשנה והיו ענינים ידועים ונהוגים ביד כל העם פרט וכלל, ואין ענין מהן נפלא משום אדם, ועל כן לא ראה [התנא] לדבר בהן..." יעו"ש לענינו, עכ"ל.

אולם לפ"ז צ"ב למה הרמב"ם בהל' דעות (פרקים ו' ז') האריך כן בהלכות לשון הרע ושאר מידות שבין אדם לחבירו, עיי"ש. **עוד** כתב שם הגרש"ק שליט"א, וז"ל, ועיין בשו"ע יור"ד (סימן רכ"ח סעיף י') שפוסק שהנודר שלא להשאיל כליו לחבירו וכדו' פותחין לו, אילו ידעת שאתה עובר על לא תקום, או על לא תשגא אחריך בלבבך, לא היית נודר וכו'. ועיין בספר אומר השכחה להגר"י פיק זצ"ל עמ"ס יומא (כג). שתמה אמאי השמיטו הטור והשו"ע הלא דנקימה ונטירה, ואמנם כאמור נרמז ביורה דעה. עכ"ל הגרש"ק שליט"א.

(ב) **ושאלתי** את מרן הגאון האדיר רבי **חיים קניבסקי** זצ"ל, למה לא נזכר בשולחן ערוך האיסור לדבר לשון הרע, ?

והשיב לי, למה לא נזכר דין נקימה ונטירה, ? עכ"ל. אולם לפי הנ"ל מיושב הכל.

(ג) **והגאון** רבי אברהם חפוטא שליט"א, ראש מדרש רמב"ם, ומח"ס "מענה לשון", וש"ס, כתב לי לתרץ וז"ל, הנה שו"ע אינו ספר המצוות ללמד לנו מה אסור, ומה מותר, ולבאר לנו המצוות, אלא מלמדינו מה הן ההלכות שמחייב כל יהודי לקיים מדי יום ביומו, ולא לומר לנו מה הן העבירות, כי למפורסמות לא צריך ראייה, כמו שלא כתוב בהלכה שאסור רצוח, ושאסור לשקר, וכדומה, כי אלו דברים מפורשים בתורה.

והחפץ חיים זצ"ל ראה שהעולם נכשל חמורות בעון החמור הזה, והחליט לחבר ספר שלם ללמד הנהגות והלכות בנדון זה לתקן המעוות, והרי זה ספר מוסר הלכתי כמו שערי תשובה לרבינו יונה ז"ל, וגם בזה אין בשו"ע כל עניני התשובה, ושצריך לעשות תשובה, אלא אגב בהלכות וידי מביא עניני התשובה, משא"כ ספר הרמב"ם שמביא הכל כמו שהביא גם ההלכות שאינן נוהגות היום אלא בזמן בית המקדש.

ועכ"ז רואים בחושן משפט (סימן י"א סעיף א') שנאמר, ואין שליח ב"ד חייב באמירת דברים משום לשון הרע, הרי ממילא חזינן דבודאי אסור לספר לשון הרע, ורק הביא בחו"מ שנדע ששליח בית דין מותר לו לומר לבית דין, ואין בזה משום לשון הרע, ועיין. עכ"ל הגר"א חפוטא שליט"א.

(ד) **והגאון** רבי ברוך ראובן שלמה שלזינגר שליט"א, מח"ס "ברכת ראובן שלמה", כתב לי לתרץ, וז"ל, הנה באו"ח (סימן קנ"ו) כתב המגן אברהם הרבה הלכות שהשמיטן הטור והמחבר וביניהם גם הלכות איסורי לשון הרע, והמ"ב שם (סק"ד) כתב וז"ל, והנה יש כמה מצוות תדיריות עשין ולאין שמוטלות על האדם לעשות ולהזהר בהן בכל עת, ואינן מובאות בשו"ע, וכמה מהן העתיקו המג"א מדברי הרמב"ם ושאר הראשונים עכ"ל המ"ב.

והנה בין ההלכות שהשמיטן הטור והמחבר הן הרבה דינים שבין אדם לחבירו, וביניהם הרבה דינים שבדיבור ושבלב, אמנם בשו"ע או"ח (סימן תר"ו) הביא קצת דינים של בין אדם לחבירו, ובחו"מ (סוף סימן ת"כ) מביא דינים שבין אדם לחבירו בדיבור כגון מוציא שם רע והמבייש את חבירו בדיבור והמלבין פני חבירו ברבים, וכן ביו"ד (סימן רמ"ג) מביא דינים של מבייש תלמיד חכם, אבל לא הביא במפורש כל דיני לשון הרע.

ואפשר לומר שהטור והמחבר קיצרו בדינים אלו, כיון שכבר כתבו באו"ח סימן מיוחד (רל"א) שכל כוונותיו יהיו לשם שמים אפילו דברים של רשות, וביניהם חשיב הטור והמחבר שיחה, וז"ל הטור, השיחה כיצד, אין צריך לומר לספר לשון הרע ובלות פה, אלא אפילו לספר בדברי חכמים, צריך שתהיה כוונתו לעבודת הבורא כו', כללו של דבר חייב אדם לשום עיניו ולבו על דרכיו ולשקול את כל מעשיו במאזני שכלו כו', וגם המחבר כתב כעין לשון זה, וז"ל, וכן בשיחה, אפילו לספר בדברי חכמה צריך שתהיה כוונתו לעבודת הבורא עכ"ל, הרי כתב אפילו לספר בדברי חכמה, וכל שכן דאסור לספר לשון הרע.

ואעפ"כ עדיין צריך ביאור למה השמיטו הטור והמחבר כל אלו הדינים שמביא המג"א וש"ע הרב והמ"ב בסימן קנ"ו. עכ"ל הגר"ש שלזינגר שליט"א.

(ה) **והגאון** האדיר רבי מאיר מאזוז שליט"א, ראש ישיבת כיסא רחמים, כתב לי לתרץ, וז"ל, כל עניני ממונות ודעות ומדות ותכונות לא הובאו בש"ע, וסמכו על הרמב"ם בהלכות יסודי התורה, והלכות דעות, והלכות תשובה, כי אין מה להוסיף על דבריו, רק המג"א כמדומני שהביא מענין לשון הרע בסימן קנ"ו. ע"ש. עכ"ל.

מאת

הרה"ג **גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א**
מו"צ בק"ק קראלי ומח"ס גם אני אודך

עובדות חיים

בדד ישב מחוץ למחנה מושבו (י"ג - מ"ו) מסופר: פעם בשעת צרת הכלל, ישב אצל הגה"ק רבי ישראל מסלנט זיע"א, יהודי אחד שהחל לפשפש במעשיהם של אחרים ולחפש תקנה לחטאיהם. אמר לו ר' ישראל, כשבאים נגעים על אדם שולחים אותו אל מחוץ למחנה, כדי שלא יראה את מעשיהם של אחרים ויהיה עסוק רק בתיקון עצמו.

ולקח מלוא המחנה (ט"ז - י"ב) מספרים שפעם נזדמן לו לבעל שם טוב הקדוש זיע"א לשמש את הרה"ק רבי יצחק מדרוהוביץ זיע"א, הכניס אליו כוס קפה לחדרו והמתין. משגמר ר' יצחק לשתות, ניגש הבעש"ט לקחת את הכוס ולהוציאה, פנה אליו ר' יצחק ואמר: מר מן הסתם חושב אותי לתלמיד חכם, ועל כן רצה לשמשני ולהשקותני, אך מדוע טורח מר גם בהוצאת הכוס? ענה לו הבעש"ט: במשנה (יומא ז' - ד') למדנו, שביום הכיפורים היה הכהן הגדול לובש בגדי לבן במיוחד בשביל הוצאת הכף והמחנה היה הריקות מקודש הקדשים, הרי שגם הוצאת הכף והמחנה עבודה היא. התפעל ר' יצחק מן התשובה ואמר, חושבני שאני הוא שצריך לשמש את כבודו.

לא תלך רכיל בעמך (יט, טז) מספרים שהרה"ק רבי אהרן מקרלין נסע עם חברת עגלונים והם דיברו לשון הרע בגנותם של יהודי העיר. התערב רבי אהרן בשיחה ושאל אותם שאלות בעניני סוסים: "כמה עולה הסוס הזה וכמה הוא?" הם התלהבו מהנושא ועסקו בו בלהט. כשהגיעו לעיר, שאל אחד: "ממתי הרבי מתעניין בסוסים?" "תראו", השיב רבי אהרן, "בהבל פיהם אתם הורגים בני אדם, אמרתי לעצמי: מוטב שתהרגו סוסים..."

קמחא דפסחא

מסופר: פעם אחת נסע הסבא קדישא משפאלי זיע"א לכלל העיירות הסמוכות לשפאלי, וקנה הרבה חיטים לחג הפסח, ואח"כ טחן אותן, והכין "קמחא דפסחא" לרוב. העולם התפלא בשביל מי צריך "כ"כ הרבה קמח? שלושה ימים קודם החג נשרפה פתאום עיר אחת הסמוכה לשפאלי, ויצאו כולם נקיים מנכסיהם, וגם לצרכי חג הפסח לא נשאר להם מאומה. אז נסע תיכף ה"סבא" לאותה עיר, והביא את כל הקמח שהכין, ואפה מצות בשביל כל אנשי העיר. אז הבינו שהצדיק הכין תרופה למכה.

(סיפורי צדיקים)

איש כי יהיה בו נגע צרעת וגו' והובא אל הכהן וגו' וראה הכהן והנה נרפא הנגע מסופר על הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין זיע"א, ששלח יהודי אחד אל המגיד הקדוש ממעזריטש זיע"א עם פתקא, והיה כתוב שם, "המוכ"ז מכף רגלו ועד ראשו אין בו מתום וצריך תיקון". הביט בו המגיד על כל גופו ואמר שאינו רואה בו שהוא בעל חטאים כמו שכתוב בפתקא. אבל אם הרה"ק מקארלין כתב הפתקא בודאי אמת הוא, רק ע"י הדרך שבא אלי היה לו תיקון קצת, כמו שכתוב "איש כי יהיה בו נגע צרעת וגו' והובא אל הכהן וגו' וראה הכהן והנה נרפא הנגע", כלומר, שע"י ביאת האיש אל הכהן וע"י טורח הדרך שבא אל הצדיק, כבר נרפא הנגע.

ורחץ את בשרו במים וטהר (י"ד - ט') מסופר: הגה"ק רבי איסר זלמן מלצר זיע"א ערך פעם ביקור גומלין אצל הגה"ק רבי יוסף חיים זונענפעלד זיע"א, ולא מצאו בביתו. התנצלו בני הבית בפני הגאון, וסיפרו לו כי רבי יוסף חיים הלך לטבול במקוה, ומיד יחזור. כי סוחר ישמעאלי שעמד בקשרי מסחר עם אחד מבניו, ביקר זה עתה בביתם, ומפני דרכי שלום הושיט לו מורנו את ידו בברכה נימוסית, ומיד לאחר מכן הלך לטבול במקוה. עם שובו של רבי יוסף חיים, שמח מאד לפגוש את רבי איסר זלמן בביתו, בתוך שיחתם שאל רבי איסר זלמן את רבי יוסף חיים על ענין טבילתו במקוה לאחר שנתן שלום לגוי. השיב רבי יוסף חיים: ידוע פסיקתם של חז"ל, לגבי גר שנתגייר: "מל ולא טבל, אינו גר, עד שימול ויטבול" (יבמות מ"ו ע"א). כלומר, שאפילו אם הגר מל עצמו לשם גרות אינו נעשה יהודי עד שיטבול, כי הטבילה היא המשלימה את תהליך הגרות. הרי הדבר קל - וחומר: אם הטבילה היא במקוה, בכוחה לעשות מגוי, יהודי, על אחת כמה וכמה, שהיא עושה מאדם שהוא כבר יהודי, יהודי יותר מעולה ומשופר, ומעלתו משובחת אחרי הטבילה מאשר לפני הטבילה.

וראה הכהן את הנגע (י"ג - ג') מספרים על הרה"ק רבי אשר מסטולין זיע"א שהיה אומר: חסידים של היום באים אל הרבי להראות את מעלותיהם, ואילו אנחנו היינו מסתירים את הטובות והיינו באים אל הרבי עם נגעינו, כדי שיעזור לנו להירפא מהם. ככתוב "וראה הכהן את הנגע". ואיש כי ימרט ראשו טהור הוא.

קמחא דפסחא לתלמידי חכמים ומשפחות נזקקות

ניתן להעביר
בבית מרן רבינו שליט"א
רח' דב גור 20/23 אשדוד
וכן אצל רבינו אנ"ש
בבני ברק
מורינו הגה"צ **מרדכי מוזס** שליט"א
רח' רבי עקיבא 26 בני ברק
הגאון רבי **צבי רוזנטל** שליט"א
רח' דמשק אליעזר 25 בני ברק
ברחובות
הרה"ג **גמליאל הכהן רבינוביץ** שליט"א

מאות כבר נושעו! ומה איתך?
רוצים גם ישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו'
תרמו! וקחו חלק בהפצת המעיינות של
מרכז "אמונת חיים" קראלי
כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון
רח' דב גור 20/23 אשדוד טל. 055-6798152
ובאימייל: 3118494@gmail.com

קול קראלי - 074-7962278

לעילוי נשמת

הרה"ח **חיים אביגדור** ז"ל
בן הרה"ח בנימין ז"ל
נלב"ע ב' ניסן
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

רבינו הגדול
הגה"ק **יצחק צבי משה** זיע"ע
בן רבינו אביגדור מוזס זצ"ל

לעילוי נשמת

הגה"צ **עמרם וועקנין** זצ"ל
בן הרה"ג אליהו זצ"ל
רב ביהמ"ד מאור הרשב"י אשדוד
נלב"ע ביום טו אדר תשפ"ב

לעילוי נשמת

מרת **בריינדל** ע"ה
בת הר"ר **יהודה מנחם** ז"ל
נלב"ע יא שבט תשפ"ב
ת. נ. צ. ב. ה.

נלב"ע ד' טבת תשעט
זכותו יגן עלינו ועכ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ **משה וועבר** זצוק"ל
בהרה"צ **מרדכי** זצ"ל
נלבע יב כסלו תשפא
ת. נ. צ. ב. ה.